

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-2

BRNO 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí. Falzum arabské mince z druhé poloviny 8. století (obr. 81, str. 277).

Cover Photography

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí (Square). Falsum of the Arabic coin from the 2nd half of the 8th century (Fig. 81, Pg. 277).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Resumé

Skalka (Kat. Skalka u Prostějova, Bez. Prostějov), „Za mlýnem“, Parz. Nr. 498/1. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

STARÉ MĚSTO (K. Ú. STARÉ MĚSTO U UHERSKÉHO HRADIŠTĚ, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Padělky“, parc. č. 1371, 1845/6, 2478, 2479, 2611, 3382, 2566/1, 6214/458, 6214/468, 6214/471, 6214/540. Středohradištní období (9. století). Opevnění (?). Záchranný výzkum.

Tento záchranný archeologický výzkum byl podnícen investiční akcí města Staré Město, které se rozhodlo provést demolici stávajícího areálu bývalého školního statku, a následně tyto pozemky rozprodat za účelem výstavby rodinných domů. Celou tuto akci má investor rozplánovanou do tří fází, během kterých dojde k demolici stávajících budov, revitalizaci území a následnému prodeji pozemků, na kterých se rozkládal zmíněný školní statek. První fáze byla naplánována na rok 2017.

Areál školního statku byl zbudován v polovině 50. let 20. století. Před jeho výstavbou byl v roce 1954 uskutečněn archeologický výzkum, který reagoval na rozsáhlé snižování plochy při stavbě, a který odkryl do té doby neznámou část opevnění. Toto opevnění tvořil žlab, na jehož dně byla zapuštěna palisáda ze tří nepravidelných, ale těsně k sobě stavěných řad kmenů, těsněných tmavou hlínou, která se od okolní půdy zřetelně odlišovala. Toto opevnění nebylo prozkoumáno v celé své délce, ale bylo zachyceno pomocí sond (Hrubý 1965, 222).

V únoru 2017 začali pracovníci Centra slovanské archeologie Moravského zemského muzea sledovat výkopové práce zaměřené na vybudování inženýrských sítí. Již z tohoto sledování vyplývalo, že značná část sledovaného prostoru byla v uplynulých desetiletích značně poničena stavební činností. Přesto se na samém okraji areálu v blízkosti silnice ze Starého Města na Velehrad (ulice Velehradská) nacházel prostor, který vykazoval výraznou terénní nerovnost naznačující možnost výskytu tělesa valu, a který dle pamětníků nikdy neměl být dotčen stavební činností, neboť se v tomto prostoru vždy nacházel výběh pro zvířata.

Protože tato terénní nerovnost odpovídala naznačenému průběhu palisádového opevnění protínající severní staroměstskou ostrožnu, bylo rozhodnuto skrze ni položit sondu o rozměrech 5 × 10 m. Sonda byla v průběhu výzkumu prodloužena na délku 25 m a zúžena na šířku 3 m. Cílem tohoto výzkumu bylo

ověřit poznatky získané v 50. letech 20. století Vilémem Hrubým a jeho spolupracovníky. Bohužel se v průběhu výzkumu ukázalo, že i tento prostor byl v minulosti značně poničen, neboť došlo k odstranění orniční i téměř celé podorniční vrstvy. Pokud se v daném prostoru nacházely nějaké fortifikační struktury, tak byly kompletně zničeny těžkou technikou užitou při rozsáhlém snižování terénu v 50. letech 20. století.

Pro kontrolu situace byl vyžádán odborný pedologický posudek, jehož cílem bylo zjistit, zda se na daném místě nacházejí půdní horizonty, které by mohly signalizovat lidské ovlivnění půdního profilu, který nevykazoval homogenní charakter. Stále bylo možné uvažovat o tom, že se jedná o pozůstatky antropogenní činnosti. Po podrobnější pedologické rekognoskaci sondy však bylo konstatováno, že se zde nenachází téměř žádné stopy po lidském ovlivnění (Stožická, Wertich 2017, 9).

Výsledkem záchranného archeologického výzkumu tak bylo zjištění totální destrukce opevnění v uplynulých desetiletích v tomto prostoru, což znemožňuje provedení případné revize či potvrzení poznatků dříve získaných.

Lucie Valášková, Luděk Galuška, Jakub Langr

Literatura

Hrubý, V. 1965: *Staré Město. Velkomoravský Velehrad.* Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.

Stožická, J., Wertich, V. 2017: *Posouzení pedologických (půdních) podmínek ze záchranného archeologického výzkumu – Školní statek (Staré Město).* Odborný posudek, rkp. Uloženo: Archiv Centra slovanské archeologie Historického muzea Moravského zemského muzea.

Resumé

Staré Město (Kat. Staré Město u Uherského Hradiště, Bez. Uherské Hradiště), „Padělky“. Mittlere Burgwallzeit. Befestigung (?). Rettungsgrabung.

ŠELEŠOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Pod rozdílly“. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, v okolí bodu 221/301 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchranného výzkumu, který navazoval na předešlou aktivitu v daném prostoru (blíže viz oddíl Doba bronzová), byla zjištěna přítomnost kulturní vrst-